విడిప్రతిక ౧ అణా

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు ప్రకటింపబడును

సం॥ చందా రూ. ౬ | ఏప్రిలు 27 వ తేది 1936 సోమవారము | అర్ధ సం॥ చందా రూ ౩

సంపుటము ౧౦ | త్రూపుబజారు, హైదరాబాదు - దక్కన్. | సంచిక ౩౬

రాజప్రతినిధి ఆశీర్వదించిన వీరభట శిబిరము

భాన్స్లా క్షాత్ర విద్యాలయ విధానము

(అనువాదకులు : [illegible])

[illegible]

[illegible] ... [illegible] (truthful and non-violent means) [illegible] ...

[illegible] History of Medieval Hindu India by C. V. Vaidya Vol. I Page 172. [illegible] ...

[illegible] (is no practical remedy) [illegible] ...

జిల్లాలు

రెడ్లలో వివాహ సంస్కారోల్లంఘనము

రెడ్లలో ప్రబలియున్న దురాచారములు తె[illegible] మంచియున్నవి. [illegible] నుండి వేరగు టెట్లని ప్రబలరైన [illegible] విచారించుచుం డెను. వైవనశర్మ[illegible] సంఘమువారు [illegible] రెడ్డు "ఏకదిన వివాహ నిర్ణయము" అను [illegible] వ్రాసు దేశము [illegible] మ॥ రా॥ [illegible] రెడ్డిగారు అధ్య క్షులుగను [illegible] రెడ్డి (బాన్ వాడ) గారు ఉపాధ్యక్షులుగను, మరికొందరు రెడ్డిమహా [illegible] సహాయ [illegible] ద్యులుగను మరియు [illegible] ఇరువదిమందిరెడ్డు సభ్యులుగను చేసి ఒక [illegible] మేర్పా టెను. [illegible] ద్వారా తమఅభిప్రా యములను ప్రకటించియున్నారు. ఇప్పుడు [illegible] విషయము [illegible] ఈ "[illegible]" [illegible] కొలిచి [illegible] సహాయముగ [illegible] వైవిద్యము [illegible] వచ్చినగదా? మనము పూర్తిగా [illegible] పడలేదు. [illegible] భారము వహించిన [illegible] యిండ్లలో [illegible] వివాహములు యథాప్రకారము [illegible] జరుపుచున్నారట మరియు సభ్యుల [illegible] రెడ్డి ([illegible]) గారి [illegible] వివాహము [illegible] మే జరిగెనని మరియు రా॥ [illegible] రెడ్డిగారు మరియు [illegible] రెడ్డిగారి [illegible] రెడ్డి [illegible] గృహములలో [illegible] వివాహ [illegible] జరిగిన [illegible].

"ఏకదినవివాహము"ను నిర్ణయించిన [illegible] రెడ్డి [illegible] కార్యమును తాము [illegible] [illegible].

నల్లి. [illegible]
సి. ఆర్. రామకృష్ణరెడ్డి వర్మ
[illegible]
రామచంద్రారెడ్డి [illegible]

ఓరుగంటి వార్తలు

[ఒ. వా]

ఓరుగల్లునకు [illegible] అను పేరుగల [illegible] దూరముగల [illegible] నుండి నీరు తెచ్చి [illegible] మహాప్రయత్నములు జరిగినవి. ఒకటిరెండు సంవత్సరములలో జల దారిద్ర్య [illegible] అవుడిగినది. ఇపుడు విద్యుద్దీపములు [illegible] యంత్రముల సహాయము తో ఓరుగల్లు [illegible] నగరములకు సప్లై చేయుటకై [illegible] ప్రయత్నములు విరివిగా జరుగుచున్నవి [illegible] ౧౯ వ తేదినుండి వరంగల్లు వీధులందును,వీథిపెంటనున్న [illegible] విద్యుద్దీపములు [illegible]. హనుమకొండలో కొన్ని [illegible] స్తంభములు మాత్రము పాతబడినవి. [illegible] ఆగస్టులో జరుగబోవు రజతోత్సవము నాటి కీయుభయనగరములును విద్యుద్దీపములతో వెలుగొందగలవు ఓరుగంటిలోని శ్రీకృష్ణ [illegible] గ్రంథాలయమున దాదాపు మూడువేలకు పయిన పుస్తకములుగలవు. అందు ప్రకృత ముద్రితమువనున్న ఉత్తమగ్రంథములు పెక్కులు గలవు. స్వర్గీయులగు శ్రీముదిగొండ శంకరారాధ్యులువారు ప్రసాదించిన భవనమునందీ గ్రం థాలయమున్నది అది [illegible] ప్రాచీనస్థానము గుటచే వర్షకాలమునగురియుచు. బాలకులు చదువుకొనుటకునిగినదొల [illegible] అసంగ విధిగ మన్నది. సోదర గ్రంథాలయమగు హనుమకొండ [illegible] సంరక్షణము లభించినది వరంగల్లు [illegible] యున్న [illegible] కార్యభారమువహించి ప్రజావిశ్వాసగౌరవముల నొందగలడు ముందు [illegible] యని యుత్సాహముతో నగరవాసులు వీక్షించుచున్నారు.

నేరస్థులగు యవ్వనస్త్రీలవిషయమున హాలిన్సు గారిఆజ్ఞ

"కొన్ని సమయములందు యవ్వన స్త్రీలు నేరస్థులై తాలూకా న్యాయస్థానములనుండి జిల్లా న్యాయస్థానములకు పంపబడుదురు. అట్టి తరి తరచుగా ప్రయాణము చేయవలసివచ్చును. నేరస్థులవెంట [illegible] వారలు సాధారణముగా యవ్వనులై ఇట్టి సందర్భములందు అన్యాయపుమార్గములు [illegible] సంభవము. కావున నవ్యనేరస్థులై ఇద్దరు రక్షకభటులను [illegible] నేరస్థులగు [illegible] లో సెపరేటైన [illegible] కొవలసినది." అని రక్షకశాఖ [illegible] మిస్టర్ ఎస్. టి హాలిన్సుగారు [illegible] ఇచ్చియున్నారు.

గండమాలనుండి విముక్తి

నాయొక్కగు పిల్లలకు మెడలోగడ్డలు ఆయి ఎన్నో ఔషధములు యిప్పించినను లాభములేక పోయెను. చాలావిచారగ్రస్తుడనయి అఖరకు పండితమనోహరలాల్ హాకీంలక్ష్మీనివా[illegible] (మైదాను ఖాజా [illegible]) గారివద్ద ఔషధమియ్యించగా పూర్తిగా నెమ్మదించినది. ఖరీదు రు ౪-౦-౦ లు

నిజాముద్దీన్ సౌదాగర్,
పేడంబెల్లి గుల్బర్గా

మ. ఘ. వ. నిజాం స్టేటు రైల్వే

—:o:—

ప్రకటన

—:o:—

నంబరు ౧ ఎగువవ్యాసెంజరు ఖాజీపేటనుండి సికింద్రాబాదుకుపోవురైలుకాలములో మార్పు ౧—౫—౧౯౩౬ నుండి.

—:o:—

శుక్రవారము ౧ మే ౧౯౩౬ నుండి ఖాజీపేటనుండి సికింద్రాబాదుకుపోవు ఎగువ ప్యాసెంజరు నంబరు ౧ రైలులో టైము ఈక్రింది విధముగాకొద్దిమార్పు చేయబడినది.

౧ ఎగువ ప్యాసెంజరు.

ఖాజీపేట చేరడం గం॥ ౧౧—౧౦.

విడువడం „ ౧౧-౨౭.

సికింద్రాబాదుచేరడం గం॥ ౧౬-౫౭

విడువడం „ ౧౭-౧౪

పూర్తి వివరములకై మేనెల పాకెట్టు టైముటేబిలున్ను, రైలు స్టేషనుల లో నంటించబడిన కాలీతం టైముటేబిలున్ను చూడుడు.

సికింద్రాబాదు దక్కను, }
౨౭ వ ఏప్రెలి ౧౯౩౬. }

ఆజ్ఞచే

ఎ. డబ్లూ. వాట్సు

for ఛీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్టేషన్ సూపరింటెండెంటు.

ది మైసూరు ఇన్సూరెన్సు కంపెని,లిమిటెడు.

నిజాము సోపువర్క్సు యజమానియైన శ్రీరాములుగారి కుమారుడు, శ్రీ వెంకటయ్యగారు మైసూరు ఇన్సూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడు (హెడ్ ఆఫీసు బెంగుళూరు) యొక్క ముఖ్య ప్రతినిధిగా నియమించబడినారని తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నాము.

మిస్టర్. యస్ యన్ రామస్వామిగారు ప్రత్యేక ప్రతినిధిగా నియమింపబడినారు.

యస్. వెంకటరావు, ఎ. సి

సహాయకుడు, మేనేజింగ్ ఏజంట్లు

ది మైసూరు ఇన్సూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడు,

బెంగుళూరు.

ఆంధ్రరాష్ట్రములో వింతలు

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయములో ఆంధ్రులకు [illegible] ప్రాధాన్యము [illegible] ఆంధ్రులు [illegible] మద్రాసు యూనివర్సిటీ తమిళ్, తెలుగు, కన్నడ, కేరళీయులకు [illegible] తెలుగువారికి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము [illegible] యూనివర్సిటీ లేదా? [illegible] ఆంధ్రుల ఉపకారాభావము [illegible]!

* * *

[illegible] మద్రాసు రాజధానిలో [illegible] కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు [illegible] ఆంధ్రదేశమునందలి [illegible] మహత్వము [illegible] మద్రాసు యూనివర్సిటీ హిస్టరీ [illegible] ఆంధ్రసామ్రాజ్యము [illegible] "The third dynasty of Vizianagar" [illegible] "హిందూ" [illegible] మద్రాసు "స్వరాజ్య" పత్రిక [illegible] "హిందూ" [illegible] "స్వరాజ్య" వారు [illegible] ఆంధ్రులు [illegible]

* * *

[illegible] "స్వరాజ్య" [illegible] నాగేశ్వరరావుగారి పత్రిక. [illegible]

[illegible] ఆంధ్రదేశమ ఆమోదించవలసిన [illegible] పంతులుగారు [illegible] బెంగుళూరు [illegible] ప్రారంభోత్సవ [illegible] ప్రతిష్ఠ [illegible] ఆంధ్రపత్రి[illegible] "ప్రబుద్ధాంధ్ర" [illegible] స్వాతంత్ర్యముగా [illegible] "హాస్య" కన్నడ" [illegible] కన్నడములు [illegible] అనుకరించే స్థితి వచ్చినదా? [illegible]

—అంగీరసుడు

ఆదిహిందూలీగుబంగ్లా యెవరిదయ్యా?

హైదరాబాదునగరములో ఆదిహిందూ సాంఘిక సేవాసమితియను పేర [illegible] భాగ్యరెడ్డిగారను మున్నగువారు స్థాపించి దానికొక కమిటీనేర్పాటు చేసి, ప్రతిసంవత్సరము [illegible] క్రొత్త క్రొత్త ఎన్నికలు చేయుచుండిరి. [illegible] అధ్యక్షులుగను— [illegible] బ్యారిష్టరుగారు కార్యదర్శిగను, [illegible] నాయకుగారు, మా. [illegible] మున్నగు పెద్దలు సభ్యులుగను [illegible] యుండిరి. [illegible] కారణము? మరియు ఆదిహిందూ సాంఘిక సేవాసంఘమున్నట్టి [illegible] బంగాళా [illegible] ఆదిహిందువులకు [illegible] క్రొత్త [illegible] వివరములు తెలిపి [illegible] ఇది చిక్కుసమస్యగా [illegible] మాకు చాల గుబ్బంమలు కలుగ నున్నవి.

ఇట్లు
[illegible] ఆదిహిందువు.

ప్రతాపరుద్రగ్రంథాలయము.

నిజామాబాదు.

దానము

శ్రీయుత్ గుండా కృష్ణమూర్తిగుప్త గారు, [illegible] గ్రంథాలయమునకు [illegible] చు, వ్రతికలు [illegible] వాత్సల్యమును ప్రకటించుచున్నారు. మేము వారికి ఎంతేని కృతజ్ఞులము.

ఇట్లు
ఎ. గంగారెడ్డి,
కార్యదర్శి.

నైజాంరైల్వేయందు యింటర్ మీడియేట్ తరగతియొక్క యావశ్యకత

మననిజామ్‌రాష్ట్రము [illegible] హైదరాబాదు, [illegible] ప్రత్యేక సామ్యము, ప్రత్యేక [illegible] మనరాష్ట్రము [illegible] కృతజ్ఞులు.

మనరాష్ట్రములో [illegible] మైళ్ళ యునపు దారియు, [illegible] మైళ్ళపొడుగు [illegible] ఇంగ్లాండులో స్థాపింపబడిన కంపెనీ [illegible] నిజాంగవర్నమెంట్ వారు [illegible] రైల్వే [illegible] రైల్వే [illegible] ప్రైవేట్ [illegible] ప్రయాణము [illegible] యింటర్ మీడియేట్ తరగతి. [illegible] నిజాంస్టేట్ రైల్వేలో [illegible] "హైదరాబాదు బులెటిన్" పత్రికయందును, [illegible] పత్రికయందును [illegible] రైల్వే [illegible] "[illegible]"లో జరిగిన కవపటి ఆంధ్రమహాసభవారు [illegible] యింటర్ మీడియేట్ తరగతి యేర్పాటుగావించిన ప్రజలకు సౌకర్యముగానుండునని తీర్మానించిరి. ఈతరగతి [illegible]

[illegible] రెండుతరగతులలో ప్రయాణము [illegible] అయితే [illegible] తరగతిలో [illegible] ప్రయాణము [illegible] టిక్కట్టు [illegible] సాధారణముగా యింటర్ క్లాసు టిక్కట్టు [illegible] మూడవతరగతి టిక్కట్టు వెల రూ. ౨-౦-౦ అయినచో, యింటర్ తరగతి టిక్కట్టు వెల రూ. ౩-౦-౦ అగును.

[illegible] ఇతర ప్రాంతములనుండి ఇంటర్ క్లాసులో ప్రయాణము చేయుచున్నప్పుడు, నిజాంస్టేట్ రైల్వేలో [illegible] కారణమున, మనరాష్ట్రము [illegible] ప్రవేశించునప్పుడు రెండవతరగతి టిక్కట్టు [illegible] కారణమునను, మూడవతరగతిలో ప్రయాణము చేయుటకు [illegible] మూడవతరగతిలోనే [illegible] ప్రయాణము [illegible] ప్రయాణీకులకు యింటర్ తరగతినుండి మూడవ [illegible] హిందూస్థానములో [illegible] యునపుదారులందు [illegible] జి.ఐ.పి., ఎం.ఎస్.ఎం., ఓ.యస్.ఆర్., [illegible] రైల్వే [illegible] కలదు.

ఇంటర్ తరగతి ఏర్పరచినచో, రెండవతరగతిలో సర్వసాధారణముగా [illegible] తరగతిని వాడుచుండుట; [illegible] రెండవతరగతి ప్రయాణీకులనుండి వచ్చు ఆదాయము తగ్గిపోవునన్న భీతిచే, మన రైల్వే యధికారులు ఈతరగతి యేర్పాటు గావించలేదని కొందరు చెప్పుకొనుట మనము వినియున్నాము. టిక్కట్టుధరలబట్టి సౌకర్యము లేర్పడును. అన్నితరగతులకు సౌకర్యము లేక [illegible] యింటర్ క్లాసు యేర్పాటు చేసినయెడల [illegible] నిజముగా ఆకారణమున [illegible] యింటర్ క్లాసు [illegible] తేటతెల్లమగుచున్నది.

ముఖ్యముగా యునుపదారులు [illegible] కొరకును, [illegible] ఎగుమతి, దిగుమతికొరకును, మరియు ప్రజలసౌకర్యముకొరకును నిర్మింపబడినవి. ప్రయాణీకులవిషయమై మనము [illegible] మూడవతరగతి ప్రయాణీకులే యెచ్చుటైనను [illegible] రైల్వేలకు [illegible] మొదటి రెండుతరగతుల ప్రయాణీకులవల్ల అంతలాభము కలుగుటలేదని [illegible] యింటరుక్లాసు నియమించినచో, మనరైల్వేవారికి ప్రస్తుతము యున్న ఆదాయముకంటె [illegible] వచ్చును.

[illegible] మననిజామ్‌స్టేట్ రైల్వే యధికారులు [illegible] ప్రయాణీకులకు సౌకర్యములగావించి, [illegible] యింటర్ తరగతినికూడ త్వరలో యేర్పరచి ఈలోపమును [illegible] కలంచుచున్నాడను.

ఇట్లు
ఎం. [illegible]రావు, బి.ఏ., ఎల్.ఎల్.బి.

శ్రీమంతు రాజా యార్లగడ్డ శివరామప్రసాదు బహద్దరు గారి అధ్యక్షకోపన్యాసము

రెండవ గుంటూరుజిల్లా ఆంధ్రమహాసభ
తెనాలి

సోదర ప్రతినిధులారా!

పాతికేండ్లనాడు మన కృష్ణా గుంటూరు మండలములందలి నాయకమణులు గాంచిన సుఖ స్వప్నములు నేటికిని స్వప్నములుగానే యుండుట తలచుకొనిన విచారము పొడము చున్నది. భాషలనుబట్టి రాష్ట్ర విభజనము మన ఆ జరుగవలెనను సిద్ధాంతమును లేవదీసి, కృష్ణా గోదావరీ, పినాకినీ తుంగభద్రాది జలపూరితమై, త్రిలింగమధ్యస్థమగు నీయాంధ్రభూమియందట ఆ భావబీజములు పెదజల్లి, అనుపమానము గ కృషిసల్పిన ఆ శేముషీ ధురంధరుల ప్రయత్నములన్నియు గాలికిపోయినవా? రాష్ట్రపునర్విభజన సిద్ధాంతమును దేశీయ మహాజనసభచే గూడ నామోదింపజేసిన మనవారినిరంతరకృషి విఫలమయ్యెగదా!

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము గూర్చి విశేష ప్రచారము సలిపి దేశమును, కాంగ్రెసును, ప్రభుత్వమునుగూడ సుముఖులను చేసితిమి. పుట్టుకలోనే తెవులుగొట్టిన విశ్వవిద్యాలయమును ఎట్లెట్లో సంపాదించితిమి. తీర, మన కృషి పంటకువచ్చువేళకు చేతులు ముడుచుకొని యూరకుంటిమి. మొట్టమొదటి దీపాళిక ప్రత్యేక రాష్ట్రము లభించినది. ముందుకువచ్చిన చెవులకింటె వెనుకవచ్చిన సింధూత్కళములకు వాడి వచ్చినది. ఎందువలన? చెవులు చిల్లులుపడునట్లు అఱచితిమి చేతులు పడిపోవునట్లు వ్రాసితిమి కాని పంటసమయమున అదను కనిపెట్టి కోచికొనియుండి కయిలు చేసికొనలేకపోతిమి. సావధానులై సైంధవులు, ఔత్కళులు పంటగొనికొని పోయిరి. మనమో, తీనగాచి నక్కలపాలొనరించితిమి.

స్వరాజ్య సంపాదనమే సర్వార్థప్రదమను కాని కొందరియాంధ్ర రాష్ట్రము గొడవ పట్టించుకొనకపోయిరి. మిగిలినవారెవరి ప్రయోజనములు వారు సాధించుకొనుచు ఆంధ్రరాష్ట్రము చల్లగా జారవిడిచి యూరకొనిరి. అంతేకాదు, ఎదురుకూడ తిరిగిరి. ముఖ్యులైనవారిట్లు మూకీభావము వహించియు, వ్యతిరేకపక్షమున చేరియు ఆంధ్రరాష్ట్రోద్యమము బాలికను కట్టేట ముంచివైచిరి.

కానిండు: ఇప్పటికైనను మించిపోయినది లేదు ఆంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రమును కోరుటకు కారణమువాద మింతవఱకును పుట్టలేదు. దాని పుణ్యమాయని, నైజాము ఆంధ్రులను, మధ్యమాగాణముల ఆంధ్రులను మినహాయింపగా, ఉత్కళమున కలసిపోయినవారు పోగా, ఇంకను రెండుకోట్ల మంది తెలుగులము ఉండనే యున్నాము. మనభూమి నదీ ప్రవాహములచే పారణగతము, సస్యసంపన్నమునైనది. ఇతర రాష్ట్రములవలె ఇల్లు చక్కబెట్టుకొనుటకు సామ్ము చాలక సెంట్రలు గవర్నమెంటును దేహీ యనవలసిన యవసరము మనకు పట్టదని విశ్వసించుచున్నాము. మన ఇరువదియైదేండ్ల కృషికి ఫలముగా, మనవారే మైసూరు దగ్గరనుండు నైనారు, చెన్నరాష్ట్రమున ప్రధానులుగా ఆప్రదానులుగా రాజ్యతంత్రము చక్కబెట్టగలుగుచున్నారు. హైకోర్టుజడ్జీలై న్యాయవిధులని పేరుగనినారు. విదేశములతో రాయబారములు నడపినారు. అయినా గౌరవములు పొందిన మహాపెద్దలెల్ల ఆ కారణమున మనపనికిరాకుండపోయినను, మన శక్తి సామర్థ్యములు ప్రకటించుటకు మాత్రమె యుపయోగించిరి.

యూనివర్సిటీ విషయమున తగవులాడి రాయలసీమవాసుల ఆదరాభిమానములను చాలవఱకు గోల్పోతిమి. ఇప్పటికైన వారిని కూడగట్టుకొనివచ్చు ప్రయత్నములు చేయవలెను. వారిలో కొందరైన కర్ణాటరాష్ట్రమున చేరిపోదురనుట ధ్రువము. అట్లు చేరిపోయినచో, ఆపైని నిజముగా మనము ప్రత్యేక రాష్ట్రమును కనజాలమే యగుదుము.

ఉత్కళరాష్ట్ర విభజనముచే నేడు మనకు కలిగిన యీవేడి మరల అంతటితోనే చల్లారకుండును గాక యని కోరుచున్నాను. మన కాంగ్రెసువారు లిప్పుడు కౌన్సిలు ప్రవేశమును అంగీకరించిరి. కావున వారుగూడ శాసనబద్ధమైన మన యీ యాందోళనమున మనతో చేతులు కలిపి, మన వాంఛను శాసనసభల జిహ్వలతో ప్రకటించి, మనయుద్యమమునకు బలము చేకూర్పగలదని నమ్ముచున్నాను.

కావున నేనెంత చెప్పినను మనరాష్ట్రసంపాదనమునకు అభ్యంతరము మన ప్రయత్నలోపమని చూపించుటయేగాని మఱియొండుగాదు. కానినో మన కంతకాలము రాష్ట్రమేల లభించకపోవలెనని ఆంధ్రమహాజనులను ప్రశ్నించుచున్నాను. తననాగరికతను ద్వీపాంతరముల వ్యాపింపజేసిన ఆంధ్రులని నదుమంత్రపు కల్పితమని చెప్పలేము. సామ్రాజ్యములు స్థాపించి ఏకచ్ఛత్రముగా పరిపాలించిన ఆంధ్రుల రూపములు లేనివారా! కాని, చిత్రలేఖనమున గానమున హిందూదేశమంతట తమ ముద్రవైచిన ఆంధ్రులు సంస్కారశూన్యులని చెప్పలేము అటు మైసూరు రాష్ట్రమున, ఇటు నైజాము దేశమున, అటల కర్ణాట ప్రాంతమున, ఈవల ద్రావిడభూమిని నేటికిని లక్షలాదిగా నివసించుచున్న యాంధ్రులు ఆంధ్ర సామ్రాజ్యపు జయస్తంభములవలె నున్నారు. శైవ, బౌద్ధ, జైన మతముల కాశ్రయమిచ్చి అయామతముల ఉత్తమ సంస్కారములను తనలో జీర్ణము చేసుకొన్న దీ యాంధ్రజాతి. నేటికిని ఆంధ్రులు సాటివారిలో నన్నియు, హానియు గలిగి తలయెత్తుకొని బ్రతుకుచు ప్రతి ఉద్యమమున ముందంజ వేయుచున్నారే గాని ఉత్సాహ శూన్యులు గారేగ. మనసాహిత్యము, మన చిత్రకళ ప్రపంచోద్యమములను అవగాహించి క్రొత్తవన్నెలు దిద్దుకొనుచున్నవి. మనము ఎన్నాళ్లనుండియో పత్రికలు స్థాపించి ప్రజలలో విజ్ఞానమును వెదజల్లుచున్నాము. మన రాష్ట్రమంతట సహకారోద్యమమును వ్యాపింపజేసి రైతుల స్థితిగతుల బాగు చేయ జూచుచున్నాము.

ఇన్ని విధముల మనము సమర్థులమైయుండి, ఉత్సాహక్రియాశక్తుల లోపము లేకయుండి కార్యసాధనమున అలసుల మగుటయు, తలవంచ దారియగుటయు గౌరవప్రదమయిన విషయము కాదు. కార్యశూరులలో అగ్రగణ్యులుగా నెంచబడు గుంటూరు మండల వాసులపై నెంతయో భార మున్నదని మనవి చేయుచున్నాను.

కమలాపురము

శ్రీకోదండరామ వసంతనవరాత్ర మహోత్సవము

[విలేఖరి]

శ్రీ కోదండరామ భజనసమాజ కార్యనిర్వాహకులగు .... వెంకటేశ్వరరావుగారు వసంతనవరాత్రులు చైత్రశు॥ ౧ నుండి శ్రీరామనవమివరకు అతివైభవముగా కొనసాగించిరి శ్రీ వాసుదాసస్వామివారిభక్తి మహోత్సవమునకు సదించి సర్వజనులు భజనయందు పాల్గొనుచుండిరి. రామకృష్ణ .... దాసుగారు వరంగల్ నుండి దయచేసి భగవన్నామ మహాత్మ్యము, ... నాటిభావము .... హారముగా నుపన్యసించిరి. అన్నదానము సమృద్ధిగా జరుపబడెను.

శ్రీబాలభారతీ ఆంధ్రభాషానిలయ వార్షికోత్సవము షంసాబాద

మొదటి తాలూక్దారులనుమతి, తర్వాత పోలీసువారలవల్ల క్రొత్త ఆటంకము

షంసాబాదు హైద్రాబాదు నగరమునకు ౧౩ మైళ్ల దూరముననున్నది. ఇది నవాబు మొఇనొద్దౌలాగారి పాయగాలో చేరినది. గృహసంఖ్య ౭ వేలవరకుండును. ఇక్కడ అమదప్రుపరిశ్రమ బాగుగా సాగుచున్నది. వర్తకులు చాలమంది యున్నారు.

ఉపోద్ఘాతము

ఇక్కడొక ఆంధ్ర గ్రంథాలయము 'శ్రీ బాలభారతీ ఆంధ్ర భాషానిలయ' మను నదిగలదు. ఇక్కడ ౨౦-౨౧ ఖుర్దాదు, ౧౩౪౫ ఫ. రెండురోజులు పైనిలయపువార్షికో త్సవము పండిత బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారి అధ్యక్షతన జయప్రదముగా జరిగినది.

సభ జరుపుకొనుటకు ప్రభుత్వానుమతికై యత్నాలు

ఉత్సవము జరుపుటకై అవ్వలు తాలూక్దారుగారినుండి గ్రంథాలయ కార్యదర్శి అజ్ఞనడసియున్నాడు. స్థానికరక్షకశాఖవారు రూ ౫౦౦ ల నగదు ధరావత్తుకోరిరి రాజకీయము పైన చర్చలు జరుగునను అనుమానముపైకాబోలు! ఈసంగతి సావకములోని ఫుల్లయె మాన్పుండెను. అంతలో గ్రంథాలయపు బాధ్యతగలవారలు హైద్రాబాదునగరమునకువచ్చి, శ్రీయుతులు మాడపాటి హనుమంతరావు, బూర్గుల రామకిషన్రావు, సురవరము ప్రతాపరెడ్డి, మందుముల రామచంద్రరావుగార్లతో కలిసి తమ ఇబ్బందులను విన్నవించుకొనగా, పైప్రముఖులు జిల్లారక్షకశాఖ సదరునాజంగారితోను, ఇతర ముఖ్యఅధికారులతోను సంప్రతించిరి.

మీకు ఆంధ్రరాష్ట్రముతో ఏమిసంబంధము కలదు? మీరేల ఆంధ్రోద్యమాన్ని తెలుగు జిల్లలవరకే ఆరికట్టుదురు? అని ఇత్యాదికములైన ప్రశ్నలను మిస్టర్ హాలిన్స్గారు మన నాయకుల నడిగిరట. ఎట్లైతేనేమి వారిసమాధానమునకు సంతృప్తిజెంది, [శుక్రవారం ౨౦ ఖుర్దాదు ౧౧ గంటలవేళకు అనగా సరిగా సభ ప్రారంభమయ్యేరోజు] సభలు జరుపుటకాజ్ఞయొసగిరి.

ఇటు గ్రంథాలయమువారు ఎంతో ఉత్సాహంతో సన్నాహములు జరుపుచుండిరి. ఊరిమధ్య ఒకపెద్ద పెండాలు వేయబడెను. అందొక పెద్దవేదిక అధ్యక్షులవారికొరకును, అందముగు ఉపన్యాసవేదికయు నుండెను. స్త్రీలకు, ప్రభుత్వోద్యోగులకు ప్రత్యేకస్థలము ఏర్పాటు చేయబడెను. పెండాలు ఆవరణములోనే చలివేంద్రముగూడా యుండెను. అక్కడక్కడ విశాలమైన పెద్దఅవారుగోడలు, నలువైపుల గేనులుగల బస్తీలోని రాజమార్గములందెచట చూచినను రంగు రంగుపతాకములే కన్పట్టుచుండెను. అచటచట సుస్వాగతాలుగూడా ఆ అంగ్రదేశపుగాలిలో ఎదురుతూడుపడుల కుత్సాహ కలుగజేయుచుండెను. శ్రీయుతులు యం.ఆర్. చారి, ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారకుల కృషివల్ల స్వచ్ఛంధసేవాదళము చురుకుగా తయారైంది. జాతీయగీతాలు పాడుటకన్న ఆసిధిసత్కారము చేయుటలో అరితేరినవారు గాన౦జీరి.........

ఎరావత్తుమాటతోనే మటుమాయమైన ఉత్సాహం. అధ్యక్షులవారి దర్శనంతో తిరిగి వచ్చింది.

౨౧-౭-౪౫ శుక్రవారం హైద్రాబాదు నుండి ౨౦ మంది యువకులు కొందరు సైకిళ్లపై రెండుగంటలకేగిరి సుమారు ౫ గంటలకు ఆంధ్రప్రముఖులు నగరమునుండివచ్చిరి. అందుముఖ్యులు ప్రథమ, ద్వితీయ, చతుర్థ ఆంధ్రమహా సభల అధ్యక్షులు; ఆంధ్రకేంద్రసంఘ కార్యదర్శులు.

౨౦-౭-౪౫ నాడు ౫ గంటలనుండి సభా కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. స్వచ్ఛంద సేవాదళము జాతీయగీతముల పాడినతర్వాత కరతాళధ్వనులలో అధ్యక్షులవారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును సాగించిరి. అది సూచనలతో, ఉపదేశాలతో నిండియుండెను. తరువాత యం.ఆర్. చారిగారు [గ్రంథాలయ ఉపాధ్యక్షులు] స్వాగతపత్రమును అధ్యక్షుల వారిని అభినందించుచు చదివిరి.

అపై పండిత అదిపూడి సోమనాథరావుగారు విద్యావశ్యకతనుగూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించుచు, మహామహుల ఉదాహరణలిచ్చుచు, అందరు చదువుకొనవలెననియు, గ్రంథాలయముల స్థాపించి పత్రికలు చదువవలెనని ఉద్బోధించిరి.

తరువాత శ్రీయుత సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు విద్యావశ్యకతనుగూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. అది సభికులలో సంచలనము కల్పించినది. తర్వాత శ్రీయుత శ్యామరావుగారు మద్యపాన నిరసనమునుగూర్చి చిత్రముగా ఉపన్యసించిరి.

అంతటితో సభాకార్యక్రమ మాగెను. పునః భోజనానంతరం సుమారు ౧౦ గంటల నుండి ౨ గంటలవరకు పండిత సోమనాథరావుగారు "రామాయణము"ను హరికథా కాలక్షేపము జరిపిరి, వీరిశైలి ఎందరినో ఆకర్షించినది.

౨౧-౭-౪౫ శనివారం ప్రొద్దున ౮|| గంటలకు వ్యాయామ పోటీలు జరిగినవి. ఇందు శ్రీయుత రావి నారాయణరెడ్డిగారు మంచి శ్రద్ధ తీసికొనిరి. ఉయ్యాల, దీర్ఘ్సుంప, పరుగు మొదలగు వానిలో పోటీలు జరిగెను.

సాయంత్రము ౪ గంటలవరకు సుల్తానుబజారు బాలికల ఉన్నతపాఠశాల విద్యార్థినులు సుమారు (౩౦) మోటారులో వచ్చియుండిరి. ఈ రోజు స్త్రీలు ఎక్కువగ నుండిరి.

సభా కార్యక్రమము శ్రీమతి సీతాకుమారిగారి ఉపన్యాసముతో ప్రారంభింపబడెను. శ్రీమతి గారు "స్త్రీవిద్య"ను గూర్చి మాట్లాడిరి. తరువాత శ్రీమతులు సుగుణాబాయి, ఇందిరాబాయి, లక్ష్మీబాయి హేమలత, వెంకటరమణమ్మ గారలు స్త్రీవిద్యనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఇందు, ఇందిరాబాయిగారు ఉపన్యసిస్తూ. బాలికల పాఠశాల స్థాపన నిర్మాణార్థము సహాయము కోరిరి. శ్రీమతి సుశీలాదేవి, హిందీలో మాట్లాడిరి

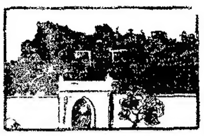
తరువాత శ్రీయుత అదిపూడి సోమనాథరావుగారు వివిధదేశాల స్థితుల తెల్పుచు, స్త్రీకి గౌరవం, విద్య అవసరమని చెప్పిరి.

ప్రొద్దున పోటీలలో గెల్చినవారికి అధ్యక్షులవారు బహుమానప్రదానము చేసిరి. తరువాత భాస్కరభట్ల కృష్ణారావుగారు "గ్రంథాలయోద్యమం" అను విషయముపై ఒక చక్కని వ్యాసము వ్రాసుకవచ్చి చదివిరి. అపై పండిత మాడపాటి హనుమంతరావుగారు, ప్రపంచములోని ఇతరదేశముల విద్యా,వైజ్ఞానిక స్థితులను అంకెలతోసహా చెప్పుచు, విద్యావశ్యకతను వెల్లడించి, ధనికులను సాయపడకోరుచు, సభికులకు నచ్చునట్లుపన్యసించిరి. తరువాత తిరుమలరావను విద్యార్థి విద్యనుగూర్చి వ్యాసము చదివెను. గ్రంథాలయపు ఎన్నికల తరువాత అధ్యక్షులవారు, గంభీరమగు అంత్యోపన్యాసము గావించిరి. గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహకులకు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞత చూపిరి.

కార్యదర్శియగు. బి. సిద్ధప్పగారు ప్రభుత్వమునకు,ప్రజలకు, ఆంధ్రప్రముఖులకు కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించిరి. ఇంతటితో వార్షికోత్సవపు కార్యక్రమము ముగిసెను.

చూపుసరిలేనివారలకు చచ్చినవారల కండ్లుపెట్టి బాగుచేయుట

ఒడెస్సా ఆస్పత్రికంటి వైద్యశాఖయొక్క నాయకుడు ప్రొఫెసర్ వి. పి. ఫైలెటువుఅను వారు చూపుసరిలేనివారలకు చచ్చినవారల గ్రుడ్లనుపెట్టి చూపు బాగుచేయుచున్నారు. తమసొంతఆస్పత్రిలో,వారు, గతసంవత్సరము ౨౫౦ మందికిచే తెల్లగ్రుడ్డుపై పొరయేర్పడియుండ, అందుకై చెడినచూపును సరిచేయుటకై, ౧౦౦ మంది చచ్చినవారల గ్రుడ్లను పెట్టిరి. అందు చాలమంది ఇపుడు చదువగలుగుచున్నారు. అడాక్టరిపుడు రష్యాదేశములోని మాస్కో నగరమందున్నారు.

గోలకొండపత్రిక

ధాత నామ సం॥ వైశాఖ శు॥ ౧

సోమవారము

తిరువాన్కూరులో వైవాహిక శాసనములు

తిరువాన్కూరు సంస్థానములో నుండునట్టి విచిత్రాచారములు మరేభాగమునందును లేకుండెను. అన్నిటి కంటె శ్రీబ్రాహ్మణులు సంపూర్ణముగా తక్కిన గ్రామములనుండి వేరై యున్నారు. అక్కడి నాయర్ల ఆచారములు ఇతర త్ర కృత్యము. అక్కడనుయున్నట్టి భయంకరమైన అస్పృశ్యత — అంతేకాదు, అదృశ్యత, అశ్రావ్యత — వంటివి లేవు. అది గడుమండలమే. అనగా స్త్రీలకే వారసత్వప్రాముఖ్య. మళయాళీలో దానిని "మరుమక్కతాయం" అందురు.

అట్టి తిరువాన్కూరులోకూడ హిందూధర్మశాస్త్రములో అనేకములగు మార్పులు కలిగినవి, కలుగుచున్నవి, కలుగగలవని సంపూర్ణముగా నమ్మవచ్చును. మొన్నటివరకు వివాహశాసనము చాలయోగ్యముగా ప్రకటించబడెను. అశాసనమైనతర్వాత నాయర్లలోనుండి విధవావివాహములు పెండ్లిండ్లలోను వారసత్వములోను గొప్పమార్పుజరిగెను. మొన్నటి శాసనసభలో ౨ క్రొత్త శాసనములు ప్రథమాంగీకారము (first reading) పొంది ప్రత్యేకకమిటీ కివ్వబడుటకై ఏర్పాటయ్యెను.

ఒండొక శాసనము బాల్యవివాహనిరోధకశాసనము, అనగా శారదాబిల్లునకు అనురూపము. శారదాశాసనము బాలికలకు ౧౪ సంవత్సరములోపుగా వివాహములను నిషేధించును. కాని తిరువాన్కూరుశాసనము ౧౫ ఏండ్లు నిర్ణయించి ఒక మెట్టు పైకిపోయినది. అనగా మన నిజాంరాష్ట్రములో మహాసభ వారు తీర్మానించి ప్రభుత్వమునకు పంపుచున్న వయస్సు. దీనిం జూచిన బ్రిటిషిండియావారు కావించిన తీర్మానము అసంతృప్తము, అసమగ్రము కానట్టిదని మనవారికి కూడ తెలియకపోదు.

ఇంకొక విశేషము. ఈ శాసనమును ప్రవేశపెట్టినది శ్రీమతి టి. నారాయణమ్మ అను స్త్రీ శాసనసభ్యురాలు. ఈ వార్త విన్నంతనే రెండువిషయములు స్ఫురించును. తిరువాన్కూరు సంస్థానమెంత ధన్యమైనదో కదా స్త్రీలనుగూడ శాసనసభల కెన్నుకొనుటకు. మరియు స్త్రీలకష్టసుఖములను గురించి నిర్ణయించువారు ప్రాచీనమునుండియు పురుషులైనను మేలే. అది సరియైనపద్ధతికాదు. స్త్రీలనుగూర్చి అభిప్రాయములనిచ్చుటకు స్త్రీలే ఎక్కువ అర్హులు

అవివయములుండనీ. ఇప్పుడు చెప్పబోయిన రెండవ తిరువాన్కూరుశాసనసభలో గావింపబడిన వైతీర్మానము చాల ప్రశంసనీయము. ఇక రెండవశాసనమేమన, "స్పెషల్ మ్యారేజి మరియు విడాకుల శాసనము" అనునది. అనగా హిందూశాస్త్రప్రకారము సవర్ణవివాహములే చెల్లును. కాని అంతర్వర్ణవివాహములు చెల్లవు. అంతర్వర్ణవివాహములకు అనులోమ ప్రతిలోమవివాహముల శాస్త్రకారులు ఏర్పరచిరి. అనులోమమనగా పైజాతి పురుషులు క్రిందిజాతి స్త్రీలకు వివాహమాడుట, ప్రతిలోమము తద్విరుద్ధము. దీనివలన ప్రాచీనమునుండియు పైజాతులవారి ప్రాధాన్యము వ్యక్తమగుచున్నది. తమస్త్రీలను బాగుగా కాపాడుకొని ఇతరస్త్రీలను బాగుగా వాడుకొను హక్కుంచుకొనిరి. ఇదొకవిధమగు "నాజీ" తత్వము, హిట్లరుసిద్ధాంతము. బ్రిటిషుకోర్టులు న్యాయప్రకారము శాసించెను. ఎందుకనగా బ్రిటిషువారు హిందూధర్మశాస్త్రములో హిందూమతవిశ్వాసములకు విరుద్ధముగా నాచరింపరాదని ప్రతిజ్ఞ కావించిరి కదా. కాని అస్పృశ్యుల సంస్కారపరములనుట్టియు మరియితరకారణములచేతను మతకష్టనివారణశాసనము (Removal of Religious Disabilities Act) వంటిశాసనములు కావించిరి లెండి.

ఇట్లు బ్రిటిషు కోర్టు లొకవిధముగా "సనాతను"లను సనాతనవానుకరణము చేసికొనుట ప్రాచ్యాచారపరాయణులకు సహాయము చేయుచుండగా కాలముకొలది మార్పులు మానవ నైసర్గికస్వభావముగా చేసికొనుచుండు హిందూమతీయ వాలుకీ సంఘ్యాకులకు చాలయిబ్బంది కలిగెను. ఏలన వివాహము ఒక సవర్ణములోనే చేసికొనవలెనను నిర్బంధము మూర్ఖవిలసితము. ప్రేమను సంకెళ్లుండవు, హద్దులుండవు. బ్రాహ్మణస్త్రీయు శూద్రుడును పరస్పరము ప్రేమించవచ్చును. హిందూమతము నిర్మాణము స్త్రీయు పురుషులు ప్రేమించి వివాహమాడుచున్నారు. వైశ్యులను బ్రాహ్మణులను నిర్లక్ష్యచేయవచ్చును. అట్టివో వివిధశాఖలవారి వివాహములను రక్షించుటకు సంఘము హక్కు సంపాదించుకొని గౌరవము చేయుట చాల మొదటుపని.

అదేమి చిత్రమో ప్రపంచములో జనులకుగల యింటిపనిగతి చూచుకొనుటతో తృప్తినొందక యితరుల వ్యవహారములలో వ్రేలుపెట్టు నాచారము ఎక్కువై పోయినది అన్నిటికన్న హెచ్చుగా వివాహవిషయములలో సంఘమెక్కువగా జోక్యము కలిగించుకొనుచున్నది.

జార్జి పెర్నార్డ్ అను ఆంగ్లపండితుడొకసందర్భములో యిట్లు పెలవిచ్చెను:

"Of all actions of a man's life his marriage does least concern other people, yet of all actions of our life it is the most meddled with by other people."

"ఒక మనుష్యుని చర్యలలో వాని వివాహకార్యము మాత్రమితరులకు పూర్తిగా సంబంధములేనట్టిది. కాని మన జీవితములలోని అన్నికార్యములలో నిదియే ఇతరులచే అత్యంతముగా జోక్యముకల్పించబడునట్టిది."

ఈ పండితునివాక్యములు అక్షరశః సత్యము. హిందువులలో నాడునాడును అంతర్జాతీయ వివాహములు జరుగుచున్నవి. అవి యశాస్త్రీయమని నిర్ణయించి వారసత్వమందిబ్బందులు కల్పింతురు. ఇప్పుడు తిరువాన్కూరు శాసనమువలన నట్టియిబ్బందులు తొలగింపబడుచున్నవి.

తిరువాన్కూరు సంస్థానము హిందూధర్మశాస్త్రమందు కాలానుగుణ్యముగా మార్పులుగావించుట మంచి శుభసూచకమైనవిషయము. మన రాష్ట్రములో బాల్యవివాహ నిరోధకశాసనము కి. శే. పండిత కేశవరావుగారిచే శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడెను. కాని హిందువులదురదృష్టవశముచే నది నాటిలో పాసుచేయబడలేదు. ఎంతో వ్యవహారశాసనము ప్రవేశపెట్టబడెను. కాని సనాతనుల చమత్కారములకువశమై అది కుంటుపడియున్నది. ఇవి రెండే యీశతాబ్దములో నిజాంరాష్ట్రములో కావింపబడవలెనని కోరబడిన హిందూశాసనములు, ఏటిగతి యిట్లయ్యెను. మనకు లేకున్నను ప్రక్కనుంటివారి వైభవము, యినచూచి గూనంతోషించి యూరోపియన్ గడీలునవి సాదరసంస్కారులు కొందరిప్పుడు నిచ్చుచున్నాము.

బాలికా పాఠశాలకొరకు వైశ్యయువకుని యాగ్యాదానము

రంగారెడ్డి జిల్లా గ్రాము ౧౩ రు ౪ ఫ.

ఈ గ్రామమునగల బాలబోధల ఆంధ్రభాషా నిలయ వార్షికోత్సవ సందర్భమున అరుదెంచిన ఆంధ్రనాయకులగు శ్రీయుత బూర్గుల రామకృష్ణారావు, బి. ఎ. ఎల్ ఎల్. బి. గారును, శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులు గారును, శ్రీయుత సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, బి. ఎ. ఎల్ ఎల్. బి. గారును మొదలగు మహనీయుల యొక్క ప్రము సన్నాను బాలికల కన్నదే పాఠశాల ఓ వ్యార్థ కల్గను. ఇక్కడ ప్రబోధము వలన గ్రామవాసులలో కొంత సంచలనము కలిగినదని చెప్పవచ్చును. ఇందుకు నిదర్శనముగా శ్రీయుత తరపల్లి శంకరయ్య గుప్త గారు [యువకుడు] పాఠశాలకొరకు మండపము కట్టించియిచ్చుటకు వాగ్దత్తము చేసియున్నారు. వీరికి దార్శనికత కొనియాడదగియున్నది. గ్రామమునగల యితరవర్తకసోదరులును యిదే విధముగ తమ దార్శనికతను జూపి ప్రజాహితకార్యములందు ఈ గ్రామమునకు కీర్తిని సంపాదించుకొందురు గాక!

ఇట్లు

బి సిద్దప్ప

మాల్గుజారీకార్యదర్శి ప్రయాణము మిాదటి గురువారము

మిస్టర్ ఆర్ ఎం క్రొప్టన్ భూమ్యాదాయశాఖ కార్యదర్శిగారు తొలిని గడపుటకు ఉదకమండల మేగిరి.

హత్యాభియోగ విచారణ

నేరముచేరస్తునికి విధించబడుట

హైదరాబాదు ౨౨–౭–౪౧

నగర రక్షకభటశాఖాధికారి వాజిదు శ్రీ ఫస్టుగారి ఎదుట ఒక హత్యాభియోగము వచ్చెను. నేరస్తునికి మోపబడిన నేరము, విధింపబడెను. నమ్మకశాఖా చారిచారామలో నట్లుండెను హుసేనుసాహెబు. అహమదుసాహెబు చాకలివాని ఇంట్లోయుండి. నౌకరిచేయుచుండెను. ఇట్లుండగా అహమదుసాహెబు భార్యతో హుసేను సంబంధము కలిగినది. ఇది రామరాను దుష్ప్రక్క తెగ్రహించినది. ఇది బాగులేదని ఆ నౌకరి తన యజమానుని చంపనిశ్చయించుకొనెను. హత్యాగరిగిన రోజు ఇద్దరు ఒక్కటుగుంటకు పోయి యుండిరి. ప్రక్క విరిగించి ఇద్దరు గిమరించిరి. కాని హంతకుడు హుసేనుసాబు నిదుర మేల్కాంచి, అహమదు మంచి నిదురలో నుండుటజూచి కణతలపై ఒకసుత్తె దెబ్బ వేసి యెదపై నెక్కి కత్తితోవేసి చంపెను రక్తసిక్తమైన అహమదు శవమును మూటగట్టి ఒకదొడ్డియందు పడవేసెను. ఇక శవమును అక్కడనేయున్న కాలువలో బూడిచి కప్పలో పూడ్చివేసెను. అహమదుసాబు తన మిత్రునితో కల్సిపోయినాడని అందరకు తెలిపెను.

దేవాలయముపైదాడి

(స్వ. వి.)

హైదరాబాద్ (దక్కను) ౨౩–౪–౧౯౪౧

మొన్న గురువారము నాడు రాత్రి ౧౧–౧౫ వేళ కొందరు ముసల్మానులు అలం (సవారి) ఊరేగింపులోనికొనిపోవుచు, కాచిగూడ మహంకాళమ్మ దేవాలయము వీధిప్రక్కగా పోయినవారు అంతటితో పోక, మరల వెనుకకు మరలివచ్చి దేవాలయముపయి రాళ్లురువ్వియు, తలుపులు పగులగొట్టియు, నానావిధములధ్వంసము చేసిరి. కాని మనుష్యులెవరికిని ఏమియు దెబ్బలు తగులకుండుట దైవానుగ్రహము. వాలంటీర్లు లేకుండ ఇట్టిదుండగము జరుపుప్రయత్నములు జరుగుచుండెనని తెలియుచున్నది. మరునటిరోజు, అనగా శుక్రవారము నాడు ఉదయము నగరరక్షక శాఖాధికారులు గొప్పగొప్పవారందరువచ్చి దేవాలయమును గని పోలీసు వారలను కాపలాయుంచి, హిందువులను అల్లరిచేయవలదనియు, నిజాము ప్రభుత్వ తప్పుచేసినవారలకు శిక్ష విధించు దృఢనిశ్చయము కలదనియు విచారణల సత్యాన్వేషణము, న్యాయతత్పరత ప్రకారము చేసెదమనిరి

గోజులు గజన్నుల కాగితముచేయు యంత్రస్థాపన

సిరిపుర తీకర్మనర పొక్రి అను ఊరిలో ప్రభుత్వమువారు గోజు గడ్డిల కాగితమును తయారుచేయగల యంత్రమును స్థాపించనున్నారు

క్షయము

మహాకాళ పాదరసాటి బిల్లామారము ఈ హైదరాబాద్ తాసుక్త పెద్దల గొప్పరమకు మనగారి గ్రామస్థుల పరిశోధన సచ్చసించు చుండా ఒక సెలవులో ఈ కలక త్యాగపరిశ్లేషణకు మంజూరు చేయబడినది.

స్త్రీవల్లనే సంతానము కనవచ్చును, పురుషుడు అనవసరము

అమెరికా సైంటిస్టు క్రొత్తగా కనుగొన్న విషయము

౧౦ జేండ్లక్రిందట కొందరు అమెరికా దేశపు సైంటిస్టులు "టెస్టుట్యూబులబిడ్డలు" అని చిన్నగాజు గొట్టములలో పురుషుని రేతస్సును ఉంచి, రక్షించి పోషించి దానినుండి బిడ్డలను పుట్టునట్లు చేయగల్గిరి. అనగా బిడ్డ స్త్రీయొక్క గర్భాశయమునుండి మాత్రమే పుట్టుటకు వీలుగలదు అనుకొనరాదని, వారి పరిశోధనచే, ఖండితమయ్యెను. ఇదియే ఆశ్చర్యముగానుండ, సంతానోత్పత్తికి స్త్రీపురుషులిద్దరు ఉండవలెనను సిద్ధాంతము లేదనియు, స్త్రీ స్త్రీగనే సంతానమును కనవచ్చునని యు అమెరికా దేశములందే హార్వర్డు విశ్వవిద్యాలయమునకు జెందిన జీవపరిణామశాస్త్ర పరిశోధనసంస్థలో పనిచేయు డాక్టర్ గ్రెగరీపింకస్ గారు కనుగొన్న సిద్ధాంతము లేమనగలను? వారి—అంతరకు పండి కొక్క అభిప్రాయమున పరీక్ష చేసి ఈసిద్ధాంతమును కనుగొనిరి. కాని వారు మానవులవిషయమున గూడ ఈసిద్ధాంతము చెల్లునని విశ్వసించుచున్నారు.

వారుచేసినపని

వారు మొదట చేసినదేమనగా, ఒక ఆడ పందికొక్కు యొక్క పెరుగుదలనుండు ఒకరసమునకు ఉద్రేకము కలిగించిరి. అప్పుడు ఇట్యూటరీ గ్రంథి అను మెదడులోని పోషక గ్రంథినుండి హార్మోన్ ప్రొలాక్-ఏ (Hormone prolan-A) అనునది విడుదలచేసెను. అవిడుదల జెందినదానిని డాక్టరు గారు తీసి దట్టముగా ఉష్ణకలిగిన శీతలములో ఉంచెను. ఆఉష్ణస్థితిని ౧౧౩ ఫారన్‌హీట్ ధర్మామీటరు డిగ్రీలవేడిమికి సమ్మానపరచెను. తరువాత ఇంకొక పందికొక్కు గర్భాశయమునందు ఆరసము ఎక్కింగా ప్రవేశపెట్టెను.

మగసంతానము అసాధ్యము

అయితే, ఈవిధముగా ఎంతమాత్రము పరీక్షించినను మగబిడ్డలు పుట్టలేదు. ఇప్పుడీపరిశోధనల వల్లనే తెలిసినదేమనగా ఒక బాధ్యమేమనగా బలహీనలైన స్త్రీలు సంతానము కోరుచో గర్భధారణభారమేమియు లేకుండ సంతానసౌఖ్యమనుభవించవచ్చును. ఈవిధముగా పుట్టు సంతానము అసలుతల్లియొక్క గుణములు కలిగియుండునేగాని, గర్భధారణచేసి పెంచినతల్లియొక్క గుణములను కలిగియుండదు.

జీవితభృతి

ప్రభుత్వముగారి ఫర్మానా ద్వారా, మహారాజా బహదరుగారి ఆజ్ఞానుసారం, మేఘుఖాను సీఖు కి స్వర్గాయి పేర ౩౦ రూ. జీవితభృతి మంజూరు చేయబడెను.

దోరా

సుంకపు శాఖ నాయబుతాసిల్దారు లింగ్సుగూరుకు దౌరాపై ఏగిరని ౨౧-౭-౪౪ రోజున తెలియవచ్చినది.

హైందవ కన్యాపహరణాభియోగ విచారణ

మేజిస్ట్రేటుగారు మహమ్మదీయుల తీర్పునిచ్చిరి

౨౦ ఏప్రిల్ గత సంవత్సరము ఏప్రియల్ నుండి సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ప్రకటించిన ఒక ప్రకటనవలన కొన్ని హిందూవిషయములు తెలియుచున్నవి. ఆరాష్ట్రమందు బానులో మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట కొందరు మహమ్మదీయులపై మోపబడిన హైందవ బాలికాపహరణాభియోగము విచారణ జరుగుచుండగా, మహమ్మదీయులు అనేకముతో మేజిస్ట్రేటుపై తిరగబడిరట. తర్వాత అరుగబడిన నిందితులు కొందరిని, తమ ఈమాట గోరికి ఆకస్మిక పరిస్థితి యేర్పడెను. ౧౨ ఏప్రిలు నాడు బానులోని ప్రజలు ఆందోళన చేయ మొదలిడిరి. పొలిటికల్ ఏజంటుచెప్పినదానిని మేజిస్ట్రేటు విచారణలో పరులు జోక్యము కలిగించుకొనరాదని హెచ్చరించినను, లెక్కచేయక ౧౨ వ ఏప్రిలునాడు కోర్టుకు నుండి బయలుదేరి ఒకసారి తరువాత పొలీసుల హింసించి పోయిరి. వారిలో కొందరి మాత్రమే పట్టుబడినవారు. ఎక్కువమంది ప్రాణాలు కాపాడుకొనుటకు పారిపోయిరి.

ఆయాత్రికులకు హిందూముసల్మానులు కలహాకారణములు ఏర్పడు ప్రమాదము సివిల్ సైనిక అధికారములు ఉండవలెను. జరిగిన వివరములు ప్రభుత్వ ప్రకటనలో ఉన్నవి.

బాలికల ఉన్నతపాఠశాల

ఉస్మాను జాహి, హైదరాబాదు ౪ వ తేది.

ప్రిన్సిపాలు, అధ్యాపకులు, ఉపాధ్యాయులు, పాఠశాలలు విద్యార్థుల వేసవి సెలవులలో తెరిచెదరు.

౨౦ ఏప్రిలు తరువాత హైస్కూలు ప్రస్తుతముగా ప్రవేశపరచుటకు వీలు కల్పించిన ఒక వార్త తెలుపుచున్నారు —

ఈతరగతులు యొక్క నూతనపాఠశాలలు బాలికల కొరకు ఉన్నతపాఠశాల ఆవరణములోనే ఈ నెల ౧౫ వ తేది శుక్రవారమునుండియు ఏర్పాటు చేయబడును. ఫీజు లేదు. కొన్ని తరగతులకు పుస్తకములు సర్కారు సహాయముగా విద్యార్థినులకే ఇచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడును. రూ. ౨ లు జీతమును ఇయ్యవలసియుండును. అది తరగతులయేర్పాటు ముగిసిన తర్వాత ఇచ్చుటయుండును.

ఈ ఏప్రిలు నెల ౩౦ తేదిలోపలనే పైరుసుముతోకూడా దరఖాస్తులు ఆఫీసుకు చేరవలయును. కొలదిమందికి మాత్రమే అవకాశమున్నది. త్వరపడవలెను అని కోరుచున్నారు.

జీవితభరణములో హెచ్చింపు

మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహదరువారి ఆజ్ఞానుసారము, శ్రీ తెలంగాణ ఉపాధ్యాయుల భార్య పేరుమీద జీవితభరణములో ౧౦ రూ. హెచ్చించి ౩౦ రూపాయలు ఇచ్చుటకు మంజూరు చేసిరి.

గుల్బర్గా రాజకీయ పరిషత్

హైదరాబాదు ౨౧-౭-౪౪

గుల్బర్గా రాజకీయపరిషత్ భోజనశాల మొదలగునవి నిర్మించుటకు గాను గవర్నమెంటు మంజూరు చేయుచున్నది.

జూబిలీహాల్

హైదరాబాదుపట్టణ సర్ఫేఖాస్ సంబంధించిన ఒక చిన్న పర్యటన సందర్భములో టౌన్‌హాలు యొక్క పేర కొన్ని నిర్మాణములు సంవత్సరము నుండి దానికి "జూబిలీహాల్" గా మార్చబడవలయునని ప్రకటించినట్లు తెలియుచున్నది.

జీవితభృతి

మహారాజా కిషన్ ప్రసాదు బహదరువారి ఆజ్ఞానుసారం భూపాలరావుగారి భార్యకు నెలకు ౧౦ రూ. జీవితభృతి ఇచ్చుటకు మంజూరు చేసిరి.

సరస్వతీమందిరము

౧౧-౭-౪౪ హైదరాబాదు పట్టణములో సరస్వతీమందిరము వారి ఆదేశము ప్రకారం ఇంకొకమందిరము నిర్మింపబడును.

ఓరియంటల్

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటి

లైఫ్‌అష్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

స్థాపితము 1874 — హెడ్డాఫీసు — బొంబాయి

1934 నివేదిక సారాంశము

క్రొత్తగా జారీ అయిన పట్టాలు	రూ	7 62 42 761
సంవత్సరాదాయము	,,	3 14 01 970
అమలులో నున్న పట్టాలు	,,	54 20 38 518
చెల్లించిన క్లెయిములు		16 29 88 814
అభివృద్ధిచేయబడిన నిధులు		15 53 88 843

ఓరియంటల్ యొక్క జాగరణను, ప్రతిభను గురించి తెల్పుటకు తెలంగాణలో లేవాలును. ఈ ప్రసక్తమానులకు చేసినపోలిసి హిందూ దేశము భీమా అనిమిత్తం మీరు జీవితమును భీమాచేయుటకు ఆలసించకుడు.

వివరములకు వ్రాయుడు :—

కావస్జీ జంషెట్‌జీ అండ్ కో.,

దక్కను చీఫ్ ఏజెంట్లు, ఓరియంటల్ లైఫ్ ఆఫీసు, తూర్పుబజారు, పూనా ౧.

డి. టి. ఇట్కూర్, సైతము పనులు చేయు ఏజంటు. ౩౫౨౧ రవిటెన్నిరోడు, హైదరాబాదు. దయం. రామచంద్రరావు, బి. ఏ., యల్. యల్. బి.,

గరత్, సుల్తాన్ బజారు, హైదరాబాదు (దక్కన్)

నైజాం రాష్ట్రమునకు యిన్స్పెక్టరు. ఆర్గనైజరు.

రాష్ట్రములో నైతము పనులుచేయుటకు యితర ఏర్పాట్లు :—

సికింద్రాబాదు, నాందేడు — ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా,

వరంగల్, ఔరంగాబాదు, జాల్నా — సెంట్రలు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్

కావస్జీ జంషెట్‌జీ అండ్ కో వారి ఖాతాను జమకట్టవలెను,

సింగరేణి కొలరీలు — వి. నాగభూషణం, ఏజంటు, ఓరియంటల్ లైఫుఆఫీసు.

హెచ్. యడ్విక్ జోన్సు, యఫ్. యఫ్. ఎ., ఎ. ఐ. ఎ., మేనేజరు, ఓరియంటల్ బిల్డింగ్సు, బొంబాయి.

రబ్బరుగుణముగలగాజు

రబ్బరువలె సాగెడు గుణముగలదియు, వస్తువులపై పడుచుండుట వీలైనదియునగు క్రొత్త రకపుగాజు (Glass) క్రొత్తగా సైన్సు పరిశోధకులచే కనుగొనబడెను. దీనిని జర్మనీదేశములో రబ్బరుగాజు అని అందురు. వస్తువులను లోపలనుంచి చుట్టి ఒక కిటికీలకు ఉపయోగింపవచ్చును. ఇతరగాజువలె కాకుండా ఇది పగులదు. ఫ్రెంచి వారు ఆరుమాటలలో దాని పై దెబ్బ తగిలి పగిలిపోదని ఈకలను కనిపెట్టిరి. ఒక వైద్యశాలలో ఈవిధముగా ఒక స్త్రీ అంగాంగం నుండి క్రిందపడి అదిపోలేదు. ఇది ఇతరగాజు వలె ముక్కలైపోదని పరిశోధకులు తెలుపుచున్నారు. ఇదివరకు ఉపయోగించబడిన కొన్ని ప్రదేశములలో ఇది బాగుగా ఉపయోగపడుచున్నదని తెలియవచ్చుచున్నది.

హైదరాబాదకోఆపరేటివ్ ఇన్సూరెన్సు సొసైటి లిమిటెడ్

మీజీవితమును భీమాచేయించుడు.

ఇది ప్రభుత్వ సహకారశాఖ వారిచే రిజిస్టరు చేయబడినది. ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్యోగులు కొందరును, నగర ప్రముఖులు కొందరు ఇందలి కార్యనిర్వాహకులు. మా ఇన్సూరెన్సు సొసైటి సంపూర్ణముగా సహకార పద్ధతుల నవలంబించును. లాభములన్నియు పట్టాదారులలోనే పంచిపెట్టబడును. వివరములకు ఈ క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

హెడ్డాఫీసు: ఫత్తేమైదానము

భారతదేశారోగ్యము అధ్వాన్నమైనదిలేదు

ఆంగ్లేయస్త్రీ విమర్శించుట

లండనులో ఇండియా లీగు యొక్క యోజన సభ సమావేశమైనపుడు ఒక సభలో డాక్టరు యడిత్ సమ్మర్‌స్కేల్ అనునామె ఉపన్యసించెను. భారతదేశారోగ్యము చాల హీనస్థితిలో యున్నదనిరి. ఇంగ్లండులో సాధారణముగా ౫౦ సంవత్సరముల ప్రజల యాయుర్దాయముండగా, ఇండియాలో ౨౩ సంవత్సరములే జీవితకాలమని సగటు ప్రసూతి మరణములు హెచ్చుగానున్నవి. అయితే ఆంగ్లేయస్త్రీ ఉద్యోగులలో ఒకరు అభిప్రాయపడిరి. గ్రుడ్డివారలు నూటికి ఎంతమందియో మాత్రమే కనుపించుచున్నారని నూరులక్షణమును, ఇంగ్లండులో చేయుటకు ౧౦ మంది శిశువులు మాత్రమే మరణించుచుండ భారతదేశములో ౧౮౦ మంది మరణించుచున్నారు. ప్రసూతి మరణముల సంఖ్య చేయుటకు ౨౪ రెట్లు ఎక్కువగా నున్నది. ౪ కోట్లమంది నిరుద్యోగులు.

చారిత్రిక యాత్ర

హనుమకొండలో నాలుగుసంవత్సరముల క్రిందట పరిశోధకమండలి స్థాపింపబడినది. దీని కొరకు శ్రీయుతులను శేషాద్రిరమణకవులు చాలకృషి చేయుచున్నారు. కొంతకాలములో నొక ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయముగ తెలుపవలెనని వారియుద్దేశము. ఇందులకు కొన్ని యాత్రలు శిష్యహృదయంగమముగ జరుపవలెనని వారియుద్యమము. ఉపయుక్తము చెలరేగ్చబడినవి. నగరనంగాపురము. వెంటనే నొకయాత్రయు రామవరంవెంటనే నొక యాత్రయు ముగించారు. అయనవోలు యాత్రలు జరిగినవి తుదియాత్ర ఫాల్గునపూర్ణిమకు జరిగిన కొలనుపాక యాత్ర. ఇది యుత్సాహకరముగా, జయప్రదముగా జరిగినదని చెప్ప సాహసించుచున్నాను.

౧౫ అర్దిబెహెష్తునెలబారము హనుమకొండనుండి కొలనుపాక పరిశోధనమునకు నిమిత్తము బయలుదేరితిమి. శ్రీవారు ఎం. వేంకటరమణాచార్యులుగారు మాతో తోడుగా. శ్రీయుతులు కాశీనాథరామేశ్వరరావు వకీలుగారు, బొర్రా శ్రీనివాసరావు బి. యే గారు, నేనును, అంజనేయులు నొక విద్యార్థియు ఖాజీపేటలో రైలెక్కి ఆలేరు పగలు ౧౧ గంటలకుచేరి సాయంకాలమునకు కొలనుపాక చేరితిమి. కొలనుపాక జైనాలయము చలువరాలతో సుందరముగా కట్టబడినది. సాయంకాలము తీరికగా జైనాలయము దర్శించితిమి. చుట్టును విశాలమగు ప్రాకారములు, ధర్మశాలలు, ముందు వైత్రాల ఉద్యానవనము. ఆలయము సర్వాంగసుందరమైనది. శాసనములు గోడలలో బిగింపబడుటచే సురక్షితముగనున్నవి. ఆలయము పూర్తిగా నవీనము. ఇందుగల విగ్రహములు మాత్రము అంధ్రులలో జైనమతము వ్యాప్తి బొందిన కాలమున ప్రతిష్ఠింపబడినవి. పార్శ్వనాథ, ఋషభేశ్వర, శీతలనాథాదివిగ్రహములు సర్వాంగసుందరములైనవి ప్రత్యేకస్థలములందుగలవు. ఇన్నింటికంటె ముఖ్యమైనది మహావీరవిగ్రహము. జైనప్రముఖులలో నీమహావీరవిగ్రహము అత్యంత పురాతనమని చెప్పబడినది. పంచలోహముతో నున్న నిమిరికతలైగల ఈమహావీరవిగ్రహము రమణీయముగనున్నది. ఆలయము ముందుగల తోటలోను, ఆలయమునందును అంతట దొరికిన విగ్రహములు చేర్చబడినవి. ఇవియున్నదియు చారిత్రికవిలువగలవి.

శ్రీ నైవర్మపరిషత్తు ఈసమయమున కొలనుపాక సోమనాథాలయములో జరుగుచుండెను ఆసమయమున మేము ఆలయములోగల నాలుగుశాసనములకు ప్రతులుదీసితిమి. అందొకటి రుద్రదేవ గణపతిదేవుని పుత్రియనియు, చాళుక్యవీరభద్రునిభార్యయనియు చెప్పునది. మిగిలిన మూడు చాళుక్యులవి. అందొకదానిలో ప్రభువనుగ్రహప్రధానియగు కరుమారునాని, కౌశికగోత్రుడునగు తొండపోతుని వృత్తాంతము గలదు. కులకొండబోలుకు వర్ధమానపురంబోలు పూర్వుడు సోమనాథాలయములో గడపగాను, స్తంభముగాను, పీఠస్థానమూలముగను న్న శాసనములు మూడు కనిపెట్టితిమి. అందొకటి గణపతిదేవునిది. మరియొకటి జగదేవవీరమల్లునిది. ఆగడి సైనికులతో, ఆలయాధికారులతో మాటలాడి గోడలలో బిగింపబడినవియు నేలలో పూడిపోవుచున్నవియు నగుశాసనములు దిమ్మెలపయి చేర్చి నిలువబెట్టింప ప్రయత్నించి ఆచటిస్థానికాభిమానులచే వాగ్దానములదీసికొంటిమి.

వీరనారాయణాలయము కొలనుపాకయందు మగలదు అందు నాలుగుశాసనములుగలవు ఒకకోట చాళుక్యులవి, రెండువార ప్రతినిధులవి. వీని ప్రతులు దీసికొని జగదేకమల్ల నిజయస్తంభము, వెరువులోనన్న సోమేశ్వరునిజయస్తంభము, వీరవిగ్రహములు, శిలాద్వారములు, అష్టాదశవర్ణములవారు మతవ్యాప్తికి నిర్మించుకొన్నమఠములు, అందందుగలశిల్పములు, సుర, శుక్ర, శనివారములు పూర్తిగ గ్రామమునందు తిరిగి పరిశీలించితిమి. కొలనుపాక ఏండ్లకాలమున జైనులచేకట్టబడిన యాలయములతో మహోజ్జ్వలముగ నుండెను. ఇచటి వైభవులకు పూజాస్థలముగ సోమనాథాలయము. అంతగా శిల్పము లేకున్నను అనాటి మతవిస్తృతికి యనుకూలమగునంత విశాలమైనది. కాలక్రమమున ఈ యాలయము అత్యంత శిథిలావస్థవచ్చుచున్నది. చుట్టుప్రాకారము కూలినది. ఆలయము నేలలో గొన్నిభాగములు పూడిపోవుచున్నది.

కొలనుపాక సుప్రసిద్ధనగరమని వ్యవహరించుచున్నారు పశ్చిమ చాళుక్యులకొక శాఖ వారికి కొలనుపాక రాజధాని. సామ్రాజ్యత్వస్తుతో పలుమారు రణఘోరసంగరములు జరుగుటచే బోలు, జ్ఞాపకచిహ్నములుగా నెలకొల్పబడిన వీరవిగ్రహములు అడుగడుగునకు గోచరించుచున్నవి. శైవమతాచార్యుడగు రేణుకాచార్య లీగ్రామముననే జన్మించిరనుటకు కొన్ని గ్రంథములందు గలదు.

కొలనుపాకలో పల్లకిలపయి చెక్కిన విగ్రహములు విశేషించి కలవు అన్నిటికంటె ముఖ్యమయినది "ధనమల్లి" వృత్తాంతము. వెంకెరువుకట్టపయి రెండుగజముల వైశాల్యము పదిగజముల పొడవుగల యొకస్థలమున ఎచటనుండి యేమాటపలికినను స్పష్టముగా మారుపలికెడిటుల వినవచ్చును. శ్రోత్రవారు ఇదివిన్నచో చాటున నెవరో మాటలాడుచున్నటులనే గ్రహింతురు. ఈనిర్మాణమునకు ధనమల్లియను దేవతిమసంబంధము కల్పింతురు. ఎట్లైన ఇది సైన్సుపరిశోధకులు కొరకు శోధించి, తత్వమును గనదగిన కొన్ని యంశము.

కొలనుపాకలో మేమున్నంతవరకు అచటి ప్రాచీనశిల్పములు, రాజమందిరపునుగర్తులు, దేవాలయచిహ్నములు, చారిత్రకవస్తువులు చూడలేక విసుగొందితిమి. మా వెంటనున్న నలుగురును చరిత్రతృష్ణ కలవారగుటచే స్వల్పవ్యవధిలో నొనరించిన ఈపరిశోధనము చాల తృప్తికరముగ పరిణమించెను. మరియొకమారు కొలనుపాక దర్శింపవలెను ఆసంపూర్తియగు నాకపరిశోధనముతో అసంతృప్తికరముగు శిల్పసందర్శనముతో వెనుకకు మరలితిమి.

కొలనుపాకలో బహురామియా గ్రంథాలయముగలదు. నిలయస్థాపకులగు గంగరాజు నాథరావుగారు స్థలాంతరమునకు నుండుటచే గ్రంథనిలయము మూయబడినది. కేపటిసంవత్సరాదినుండి గ్రంథనిలయమును పట్వారి నరసింహాచార్యులుగారు ప్రజోపయోగమునకు తెరచుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయగలిగితిమి.

మద్యాల వెంకటేశ్వరరావు శ్రీనివాసరావు

మున్నూరుకాపు ద్వితీయమహాసభ ప్రయత్నములు

౨౨-౨-౧౩౪౫ ఫసలి రోజున పొన్నల రాజయ్యగారి గృహమందు మున్నూరుకాపు స్థాయిసంఘసభ్యులు కొందరు జమగూడి, రాబోవు మున్నూరుకాపు ద్వితీయమహాసభ జరుపుటకు ప్రయత్నములు, పొన్నల రాజయ్య, కంచర్ల నారాయణస్వామి, పోకల నారాయణగార్లను ఎన్నుకొని, సభజరుపుటకు వారికి అధికారమిచ్చిరి.

బిలుకోడులో శ్రీరామనవమి-పీర్లపండుగ

(ఒక విలేఖరి)

బిలుకోడు: ౧౦-౪-౪౫.

గత సంవత్సరమునందువలెనే ఈసంవత్సరముకూడ మొహర్రముల్లో శ్రీరామనవమి తటస్థించినందువలన, శ్రీరామోత్సవములిక్కడ దేవాలయాదరణలోపలనే జరుపబడినవి. ఈగ్రామమునందు పీర్లను నిలువబెట్టలేదు. పోలీసువారెవరుగాని రాలేదు కాని ఇక్కడి గుమాస్తా పోలీసుపటేలు, గుమస్తా మాలీపటేలు, ఉభయులు అన్యులైనను, గట్టినను సరించి గ్రామములో ఎక్కడగాని ఊరేగింపు జరుగకుండ కనిపెట్టియుండిరి. అయినను ఊరిజనులకుమాత్రము పీర్లపండుగలేని ఊరిలో ఇట్టి నిర్బంధములేల అమలుజరుగవలెనని ఆశ్చర్యపడుచున్నారు.

గ్రామాంతరపుపీర్ల యూరేగింపు

ఈ బిలుకోడు గ్రామములో పీర్లులేకున్నను ఇక్కడికి గొల్లచర్ల గ్రామమునుండి దూదేకులము తీవర్లు పీర్లు తెచ్చిరి. అందుపై ఈ గ్రామవాసులు, ప్రభుత్వానుమతికనుండ బయటిగ్రామమునుండి పీర్లను ఎటుల రానిచ్చినారని గ్రామపోలీసు, మాలీపటేండ్లను అడుగగా, అగ్రామాధికారులు, రాకుండా అడ్డగించుటకు తమకేమియు ఆజ్ఞ పంపబడలేదనిరి.

వేషాలు

గొల్లచర్లనుండి పీర్లను ఇక్కడికి ఊరేగింపు తెచ్చినవారలలో మనిషివేషము వగైరా వేషికొన్నవారు లుండిరి ఇట్లు పీర్లపండుగలలో వేషములువేయుటను ౨-౨ రంజాను ౧౩౫౧ హిజ్రి నాటి న. ఫు. వ. నిజాం ప్రభువుగారి ఫర్మానులో నిషేధించబడెనుకదా! మరిఇప్పుడు వచ్చియుండిన వేషగాండ్రనుగూర్చి పైఅధికారులకు తెలియపరచరాదాయని, గ్రామాధికారులను, గ్రామజనులడిగిరి. గ్రామాధికారులు ఫర్మాను అమలువిషయమై తమకేమియు ఆజ్ఞవచ్చియుండలేదనిరి.

ఇప్పుడు ఈగ్రామజనులకు తోచునదేమనగా, మధ్యఅధికారులు ప్రభువుగారి ఫర్మానులనన్నిటిని క్రిందిఉద్యోగులకు తామీలువిషయము తెలుపరో, ఇట్టివి జరుగజాలవని తలచుచున్నారు. పత్రికలలో ఈప్రభుత్వపు ఉత్తరువులు ప్రకటించబడినవి చూపించినను క్రిందిఉద్యోగులు నమ్మజాలకున్నారు.

గ్రాజుయేటుకు మాదిగవృత్తి

పంజాబు విశ్వవిద్యాపీఠము యొక్క గ్రాజుయేటు ఒకడు ఇపుడు జలంధరులో చెప్పులు కుడిచి పాలిషుచేసి జీతము సంపాదించుకొనుటకు ప్రారంభించినాడు. అతడు ఒకదుకాణమునుండి ఇంకొక దుకాణమునకు పోవుచు అక్కడ మేనేజర్ల అనుమతితో పనిచేయుచున్నాడు.

బజారుధరలు

దద్దువైరామనిగారు

(హైద్రాబాదు ఉస్మానుగంజు)

౨౨-౯-౧౩౪౫ ఫ

పల్లా 1కి రు అ

నం ౧ గోధుమలు		,,	౧౫-౧౬
శనగలు తెలాల్యా మొ॥		,,	౧౩౧-౧౩౪
బియ్యము దొడ్డువి క్రొ॥ మొ॥,			౧౨౪-౧౩
,, వానకూరాలు క్రొత్తవి,			౧౮-౧౫
,, డిటో పాతవి		,,	౧౭-౧౯
,, కిచిడీసాంబారాలు క్రొత్తవి		,,	౧౬-౧౬
,, రామసాగరాలు క్రొత్తవి		,,	౧౩౧-౧౩౪
,, డిటో	పా॥	,,	౧౮౧-౧౮౪
,, ఓకాడీలు క్రొ॥		,,	౨౦-౨౧
,, అమర్ సర్ సన్న బియ్యం		,,	౩౫-౪౦
,, సోమతిమూరసన్న బియ్యం		,,	౩౪-౩౭
కందులు	పెద్దవి	,,	౭౪-౯
కందిపప్పు	పెద్దది		౧౩౧-౧౩౪
పచ్చపెసలు		,,	౯౪-౧౦
పెసరపప్పు		,,	౧౮-౧౮౪
నల్లపెసలు		,,	౭౪-౮
మినుములు		,,	౯౨-౯౪
మినప పప్పు			౧౫౪-౧౬
ఉలవలు		,,	౩-౩
జొన్నలు		,,	౮-౯౪
శిర సెనగలు		,,	౧౧౪-౧౧౪
సెనగెలు	క్రొత్తవి	,,	౧౦-౧౦
పుప్పు		,,	౧౨-౧౨౪

నెప్పుడు	,,	౩-౪
పల్లీగింజలు	,,	౬౪-౭౪
ఆలచందలు	,,	౭౪-౭
ఆవుములు	,,	౬౧-౬౪
బటానీలు	,,	౯-౭
తెల్లనువ్వులు	,,	౨౩-౨౮
బెల్లము	,,	౯౪-౧౦౪
ఎఱ్ఱ చక్కెర		౧౩-౧౩౧
తెల్ల చక్కెర శేరంకి		౧౮-౧౮౪
మదరాసు చక్కెర ,,		
వేరుసెనగ చిన్నవి		౧౬౪-౧౭
పసుపు		౧౮-౧౫
మిరప కాయలు క్రొత్తవి		౧౭-౨౦
చింతపండు క్రొ॥ మొ॥		౧౭-౧౯౪
అల్లం 12 శేర్లకు మొదలు		౨౧-౨౪
ఇంగువ 40 శేర్లకు		౪౦-౪౨
ఉల్లిగడ్డ పల్లా 1కి		౩-౩౧
ఎల్లిగడ్డ ,,		౨-౨౧
వేరుసెనగనూనె 12 శే॥		౩౪-౩౪౨
చింతపండు పాతది		౧౦-౧౫
కుసుములు		౭౨-౭౪
కడ్డీనువ్వులు		౧౩-౧౮
అంకెలు		౭౪౨-౯
లంకపప్పు		౧౦౨-౧౦౧
లంకపిండి		౧౧౧-౧౧౪
ధనియాలు మంకిశేరంకు		౧౧-
సోమ ,,		౧౨౪-౧౪
ఆవాలు ,,		౨౧
మెంతులు ,,		౨౧-౨౪
వడ్లు పంకిశేరం ౨౦		
ఆముదాలు		౧౮౧-౧౮౪
వెండి ౧౦౦ తు॥		౫౯-౬౦
బంగారము తు ౧కి		౪౧-౪౧౪
పవనం ,,		౨౬౪-౨౬౪౨
తెడలు పల్లా ౧కి		౭-౭౪
కొర్రలు ,,		౯-౧౦
సాంపు శే॥౪౦		౭-౧౦

అగ్నిప్రమాదములు

కాలిపోయిన స్త్రీమూ ఖమ్ముపైబడుట

[విశేఖరి]

హనుమకొండ, ౫-౯-౪౫ — అంగడిబజారులో యొకతంబాకువాయునికి యొకచిన్న గుడిసె యుండెను. అతడు పగలు సుమారు ౧ గంటకు తనకూతురితో సహా పరుండెను. నిప్పు యెట్లంటుకొనెనో ఎవరికిని తెలియకుండెను. గుడిసె కాలుటచూచి చుట్టు ప్రక్కవారు బయటనుండి కేకవేయనారంభించిరి ఇంతలో యాతడు మేలుకొంచెను కవవలతో నీళ్లుతెచ్చి దానినంతయు జల్లిరి. వస్తువులు కాలి యాతనికి చాలనష్టమాయెను.

౧౭-౭-౪౫ నాడు హన్మకొండలో రాణిబాటకు సమీపమునగల యొకమకానుపు స్త్రీ పిండివంటలు చేయుచుండగా యకస్మాత్తుగా యాయింటికి నిప్పంటుకొనెను ఇంతలోకొందరు ప్రజలుగూడి దానిని జల్లిరిగాని యా నీరు కాలుచున్న వనుకులో పడుటవలన స్త్రీమని చెయుచు యా స్త్రీముఖముపైబడెను, కాని అధికమైన హానియేమాత్రము కలుగలేదు.

ఇప్పటికిని వారిగముపడు కమహీనము రెండు మూడుయిండ్లు కాలుచుసేయున్నవిగాని అధికమైనవష్టమేమియు జరిగినట్లు గానరాదుటలేదు.

రాజప్రతినిధి ఆశీర్వదించిన వీరభట శిబిరము.

౧౨ వ పేజి తరువాయి.

లు (శారదా వైజ్ఞానికాదులు) దేశీయసంరక్షణమున కత్యవసరములే. సంపూర్ణపరిపక్వతను పొందినట్టి ఏ ఒక్కగుణమైననూ యితరగుణముల సహాయ్యకవముకేకుండ మనజాతీయకార్యార్థము విజయవంతము కాలేదు. అందుచేత మనవిద్యావిధానమును పునర్వ్యవహారణ గావించి వివిధ ప్రాంతీయ ప్రత్యేక సుగుణసాంప్రదాయముల సమీకరణము చేయవలసియున్నది. ఈ మూలకముగ మనలో జీర్ణించిపోయిన వర్ణవ్యవస్థను పారద్రోలి జాతికి చైతన్యముకలుగునట్లు చూడవలెను.

మహారాష్ట్రీయులు నిపుణులైన అశ్వికులుగను, మర్కటయుద్ధమందు ప్రవీణులుగను చరిత్రలో ఖ్యాతిగాంచిరి. వీరు శారీరకముగ పొట్టివారైననూ, విశాలవంతమైనఛాతీయు, బలిష్ఠమైనట్టియు రొమ్ముగలవారు. మహారాష్ట్రీయులు, రాజస్థాన పాంచాలయువకులప్రక్కన నిలచినచో పొట్టిగాకనబడి అంత ఆకర్షణీయముగనుండరు.

సి. వి. వైద్యగారు తమచరిత్రలో "శివాజీమునియొక్క శారీరక గాంభీర్యత, ప్రతాపము, భయంకరత్వము పోల్చిచూచినచో అది మహారాష్ట్రీ ని వద్ద లేవు ఇది యే సానిపుణ్యయుద్ధములో మహారాష్ట్రులు ఓడుటకు కారణమని ఆచరిత్రకారుడు చెప్పుచున్నాడు. ఈలోపములను వ్యక్తిగాగమనించియే ఇప్పుడు గ్వాలియర్ లో ప్రతిష్ఠింపబోయెడి భారతక్షాత్ర విద్యాలయములో మహారాష్ట్రీయులవక్షస్థల వైశాల్యతనుమించుపు, వారుపొడుగుగా పెరుగుటకై అవసరమైన వ్యాయామములను నేర్పించుటకు యత్నింపబడును. ఇండియాకువచ్చియాత్రపైవచ్చిన ఆఫ్గన్, తురుష్కుడు, మొగల్, అరబ్బులకు భయంకరస్వరూపము కన్పర

త్వముకలదని వ్రాయబడినచరిత్రనుగాని అజాతులనుగాని నేడుదూషించుటతప్పు. మనము అభయంకరక్రూరత్వముల ఫలములనిదివరలో ననుభవించియుంటిమిగాన యికముందెట్టి విరోధములకు జాగ్రత్తపడవలయును. అజాతులవారు, కోట్ల నివసించుచున్న విశాలదేశములో నామమాత్రసంఖ్యగల సైనికదళములతో వచ్చి భారతఖండమును జయించిరని ఆశ్చర్యముగ చరిత్రలో ప్రకటించుచు ఖ్యాతిగాంచుటకే అట్లు చేసిరి. తరతరములనుండి ఆధ్యాత్మికజిజ్ఞాసకేరిటవిర్పడిన మానసికఛాందసముతో కాలక్షేపము చేయుచుండిన హిందువుల హృదయములో తమయుచ్ఛానుసారమైన ఖడ్గ్రక్రీడతో భయానకభీభత్సములను కలుగజేసిరి. ఆనాడు ఖడ్గమే అఖిలఆయుధముగనుండెడిది. కాని నేడుకాల పరిస్థితులు మారినవి.

గోలకొండపత్రిక

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD-DECCAN

The First Telugu Bi-Weekly in Andhra Desa and the only Telugu Newspaper for H.E.H. The Nizam's Dominions.

Vol. 10. | Monday 27—4—1936 | No. 96

రాష్ట్రప్రతినిధి ఆశీర్వదించిన వీరభట శిబిరము.

౧వ పేజీ తరువాయి.

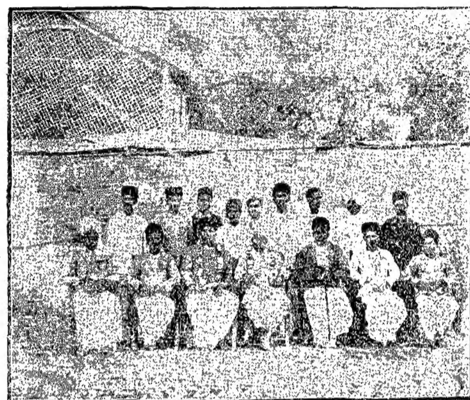
నేను లేకపోయినచో] శారీరక వ్యాయామము లోను, సైనిక విద్యలోను ప్రవీణులుగ తయారు చేయవలెను. ఇంకను నేను సాహసించి చెప్పవలసినదేమనగా గ్రాంథిక విద్య (book education) కొంతకాలము నిర్లక్ష్యము చేసియైనను శారీరక వ్యాయామ, సమర శిక్షణములపై మనదృష్టిని కేంద్రీకరింపకపోయినచో భావిలో అపారమైన కష్టములకు పాలగుదుము.

ఇంక హిందువుల భోజనసమస్యను గూర్చి చెప్పెదము. మహమ్మదీయులు, హిందువులు తినెడి శాకాహారముల నన్నిటిని భుజించుచు నైనా చాపలు, మాంసము, కోడిగుడ్లు తినెదరు. ఈకారణముచేత మహమ్మదీయుల భోజనము మిక్కిలి పుష్టికరమైయుండి వారిశరీరము, రొమ్ము బలిష్టముగ పెరిగి సమరసాహస స్వభావులైయుందురు. లండను విద్యాసంఘ ప్రధాన వైద్యాధికారియైన సర్. జార్జి న్యూమేన్ గారు నిర్ధారణచేయుచు, శారీరక వ్యాయామమును వృద్ధిచేయవలెనన్న చాలినంత పుష్టికరమైన ఆహారమును భుజించుట త్యావశ్యకమనిరి. ఆహారములు సత్వరజస్తమో గుణములని మూడురకములుగ భగవద్గీత చెప్పియున్నది. కాని వాటిని రెండురకములుగ చెప్పవచ్చును. మొదటిది శాంతమును, స్థిరత్వమును, ధ్యానమును వృద్ధిచేయునదిగనుండును. రెండవరకము ఆహారము ఉత్సాహము, శాంతి లేకుండగను, కార్యశూరత్వమును, ఉద్రేకము, సమరాసక్తిని కలుగజేయును. జంతు సముదాయములో చూడుడు ఏనుగ కొండవలె దిట్టమైనను, కొండలవలెనని మంచి బలముకలదై పెద్ద శరీరములో నుండును పెద్దపులి మాంసాహారియై చిన్నదికనుక్కను ఏనుగును అవలీలగ నోడించి చంపవేయగలదు. కనుక హిందువులు శాకాహారమును భుజించవలెనో నిర్ణయించుకోవలెను.

మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికలో న్యూ స్టేట్స్ మన్ (?) పత్రికకు సంబంధమైన ఒకవ్యాసములో నిట్లుండెను:—

"వివిధమైన అడవిజాతుల యొక్కయు నాగరకత జాతులయొక్కయు చరిత్రను తిలకించినచో సర్వదా మాంసాహారులు శాకాహారులను జయించుచుందురు. ఇండియాలో బ్రిటిషువారు రాజ్యాధికారమును వహించుటకు కారణము మన సాధారణాహారము మాంసముతో కూడినదికనుకను, హిందూదేశములో పరియున్న ము సాధారణాహారము కనుకను." ఈవిషయమునే కేవలము శాకాహారియైన సి.వి. వైద్యగారు వారిపత్రికలో నిట్లువ్రాసిరి. "ఏకాగ్రమైతే మాంసాహారమును తినుటను నియమములతో ఆధ్యాత్మికులను పాటించుకొనిననే (మరి ఇట్టి సాహసకార్యములను నిలబెట్టుకొనుటను ప్రత్యేక పరిశ్రమలు చేసిన తప్ప) ప్రపంచజాతుల పోట్లాటలలో నెగ్గజాలరు. మాంసాహారము నవరివారికి మరి చిన శారీరక బాధ్యత కాని. మానసిక శక్తిని కాని, మొండి పట్టు కాని సమరసాహసము కాని యుండజాలదు. ఈసందర్భములో భారతీయతమునకున్నత మైన ఆధ్యాత్మిక బంధములకొరకు మాంసాహారము వదలిపెట్టుటచేతనే రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము నాశనమైపోగొట్టుకొనిరి." "అహింసా

మహాసభాధ్యక్షులు, ఆహ్వానసంఘ సభ్యులు

సిద్ధాంతము లకలిన హిందూమతము చాల ప్రఖ్యాతికెక్కిన ఆధ్యాత్మికశక్తినిన్నష్టపరచియుండెను. కాని మేస్పర్లుగారు చెప్పినట్లు బౌద్ధమతము ఆధ్యాత్మిక జీవితములో ఔన్నత్యమును తెచ్చియున్నను, రాజకీయరంగములో చిరాయువమును [political death] తెచ్చుటకు కారణమయ్యెను.

జంత్వాహారములో నున్న విశేషవిలువ అది కలుగజేయుస్వభావము [temperament] లో నున్నది. అదికోపమున [anger] కును, క్రోధము [revenge] నకును ఉత్తేజమునిచ్చును. ఈ రెండుగుణములను ఉద్రేకపరచినచో మానవుడు ఒడలుమరచి ఎట్టి భయంకరకార్యమునకైనను సిద్ధపడి కదలిపోవును. "అహింసలేక జంతుబలిచేయకపోవుట మాంసాహారమును విసర్జించుటయను సిద్ధాంతము హిందువుల మనస్సులలో పాతుకొనిపోయి వారికార్యప్రతాపములు నాశనమైనవి. క్షాత్రత్వము లేనిదే శౌర్యము వృద్ధికాలేదు. గిబ్బనుమహాశయుడు వర్ణించినటుల క్రైస్తవమతము రోమనులను శక్తిహీనులనుగ చేసెనని. రోమకసామ్రాజ్యము ధ్వంసమగుటకు అది ఒకకారణము. అటులనే బౌద్ధమత వ్యాపకము, వేదాంతత్వతరులవలనే హైందవ స్వాతంత్ర్యము భగ్నమైనది."

కలుపుకొని చెప్పవచ్చును కాని ఈ హిందూసంఘములో మాంసాహారులెంతమందియున్నా కొలదివ్యక్తులకే కనుక శాకాహారులు సమానసంఖ్యతో నున్నారు. కొందరు పాలు, నెయ్యి కూడ జంత్వాహారములని నిషేధించు తీవ్రవాదులున్నారు. ఆహారవిషయమై ఎవరేవిధముగ వాదించినను అది మన కప్రస్తుతము. ఎవరేయాహారమును భుజించినను సరియే—దినదిన గాంధిని భుజించి నిలువు తాని యూనివర్సిటీ నుసరిమో—దేశసందర్భ, అంగ్లేయను ఆయుధములతో సిద్ధపడగలిగిన కాలము. కాని ౧౨—౧౫ సంవత్సరముల యుఁకవయస్సు శారీరక వ్యాయామము సైనిక శిక్ష అత్యంతావశ్యకములు నిస్సందేహమని సిద్ధాంతీకరింపవచ్చును.

పూర్వకాలమందు అవిరి, పెట్రోలు, విద్యుచ్ఛక్తి లేని రోజులలో ప్రజలు పొలములలో పనిచేయుట, దూరభారములు నడచుట మున్నగు కాయకష్టము చేయుచుండెడివారు. అందుచేత వారికి మంచి దేహపరిశ్రమ యుండెడిది. నేడు పరిస్థితులు మారినవి. అవిరి, మట్టినూనె, విద్యుచ్ఛక్తి-యంత్రములు మున్నగువానితో మనుగు విరామమును లేకుండ మానవునికి సేవ చేయుచున్నవి. అందుచేత దేహదార్ఢ్యతకు నవీనమార్గముల నవలంబింపవలసివచ్చుచున్నది. ఏజాతియైతే వ్యాయామశిక్షణను ప్రోత్సహించి వృద్ధిచేయదో ఆజాతి ధీమాసత్వమునకును, ఐశ్వర్యమునకును పెనుగులాడు ప్రపంచజాతులపోటీలో వెనుకపడిపోవును.

జపాను జర్మనీదేశముల ఉదాహరణములను చూపెదను. జపానుదేశము అంతర్జాతీయముగ వినోదావసరమున శాస్త్రమును నేర్చుకొనెను. వల్లియు. పాల్. అన్సూ "జపానుయొక్క విద్యావిధానము" [హాంబయి అధికారప్రచురణము] లో యిట్లువ్రాసెను: "జపానువారిజాతీయక్రీడలగు జూజుట్సు, కుస్తీ, పెనుగులాటలతో దండులుకట్టుట-వీనిని సమర శాస్త్రీయక్రీడలతో పాటు విధిగా నేర్పెదరు. ఈవిషయమును మీదనే రాబర్ట్సనుస్కార్డుగారు "జపాను ఆధునిక జాతీయాభ్యుదయము" ను గురించి వ్రాయుచు "అన్ని పాఠశాలలలోను విద్యార్థులు ఒకేవిధమైన దుస్తులను ధరించెదరు. ఇందుచేత వారిలో సంఘీయాభిమానము [group spirit] వృద్ధి యగుచున్నది. విద్యార్థులుకూడ సైనికులను పోలియుందురు. అధవాను వారమునకొకసారియైన ప్రతిపిల్లవాడు యుద్ధక్రీడా [కవాతు] రహస్యములు- [drill and military tactics] నేర్చుకొనును, "ఈవిధమైన నిర్బంధ సైనిక శిక్షణవలన యిప్పుడు ఇండియాలో మున్నట్లే ౧౫సం॥ల క్రితము జపానులోయుండిన యుద్ధజాతులు యుద్ధానర్హజాతులు అనెడి విభేదము పూర్తిగా విచ్ఛిన్నమైపోయెను. ఈవిధముగ జపాను యువకులలో సమరోత్సాహమును ప్రజ్వలింపజేసి, ఉద్రేకము సాహసము, సహనము, యుద్ధమునిన ప్రేమ ఏర్పడునట్లు ప్రబోధింపబడెను. తమమతము, రాజు, దేశముకొరకు ప్రాణార్పణము గావింప సిద్ధముగనుందురు. జర్మనీవంటి గొప్పజాతి, తమయువకులకు నిర్బంధ శారీరక వ్యాయామమును, సైనికశిక్షణము ఎట్లు నేర్పుచున్నదో చూడుడు. ఎన్సైక్లోపిడియా బ్రిటానికాలో యిట్లున్నది:—

"సంవత్సరములు గడచినకొలదియు ప్రష్యా సైనికులను తయారుచేయు ఏర్పాటులవలన నిరంతరా [శాశ్వత] భివృద్ధినొందుచున్న యుద్ధఘటులను సిద్ధముచేయుచుండును. మానసిక, శారీరక, విజ్ఞానశిక్షణములవలన, వారుజన్మించిన వర్గమువారికంటె అధికమైనశూరులుగ ఏర్పడుచున్నారు. ఆధునిక పారిశ్రామిక పరిస్థితులలో దేశములో ఎక్కువధనము కలుగజేయుసామర్థ్యము మానవుని సొంతశక్తి ప్రజ్ఞమీద ఆధారపడియుండక కేంద్రీకృతమైన సమూహ సామర్థ్యమువలన ఎక్కువయాభివృద్ధి నొందుచున్నది. వ్యక్తిగతసామర్థ్యమును, సమూహసావస్థ్యముక్రమేణ క్షీణింపజేయుచున్నది. సామూహిక సంస్థలయొక్క ముఖ్యలక్షణములు శారీరకపటుత్వము, మనోదార్ఢ్యతేయువై యున్నవి. ఇవియే సైనికపద్ధతులలోని ముఖ్యాంశములు. ప్రతివ్యక్తియు విధిగా సైనికోద్యోగము (నౌకరి) చేసితీరవలెనను ఏర్పాటులున్నవి. ఈ శిక్షణపొందిన ఉద్యోగావంతరము జాఢ్యములను నిరోధింపగలిగిన ఉక్కు-శరీరములను, చాలకాలము నిలకడగా ఆలోచింపగల మనస్సులను కలిగియున్నారు. సాధారణజనులకన్న యీ శిక్షణము పొందినవారు ఎక్కువకాలమును పని చేయువారుగనున్నారు. శిక్షణపొందినజర్మనువారివర్గములోని వాడికన్న చాలా పాను ఆయుస్సంవత్సరములు, ఆయుర్దాయము హెచ్చుగానున్నది." హిందూదేశములోని వివిధప్రాంతములలో వివిధరకములైన మనుష్యులు వారితత్వములు ఛేదించుచున్నవి. ప్రజలలో వర్గవ్యవస్థ పాతుకొని పోయియున్నకులే వివిధభూములలోకూడ భిన్నభిన్నసాంప్రదాయము లేర్పడిపోయినవి. నర్మదానదిని సరిహద్దుగా తీసుకొని ఉత్తరమునకుపోయినను ఆకృతిలో మనుష్యులు ఎటులో దృఢశరీరులై వైజ్ఞానికముగ తక్కువగయై విశేషమైన యుద్ధపిపాసగలిగియుందురు. నర్మదకుదక్షిణముగ పోయినచో తద్వ్యతిరేకముగ గాంచగలము. ఈహేతువుచే ప్రత్యక్షముగ మాచినచో బంగాళాదేశీయులు మానసికముగ అభండమేధావంతులుగను భాషాశాస్త్రములలో ప్రజ్ఞావంతులై వాచాలకులుగా ప్రకాశించుచున్నారు. మదరాసు రాజధానిలో పుట్టినవారు గణితశాస్త్రములోను వేదాంతశాస్త్రములోను సుప్రసిద్ధులు. గుజరాతులోను మార్వాడులోను కోట్లాదిధనము సంపాదించెడి సహజశక్తిని కలిగియుండి లక్ష్మీపతులుగా ఖ్యాతిగాంచినారు. మహారాష్ట్రుడు ధనవిషయములో నిర్లక్ష్యముగనుండును కాని కార్యవాదములో మదరాసువెంగాలువారికన్న సమర్థుడు. బుద్ధికౌశల్యములో వెనుకబడును. రాజపుత్రస్థానములోని, పంజాబులోని ప్రజలు సహజయుద్ధవీరులు. వారు రణరంగములో తనశత్రువునకు వెన్నిచ్చి పోవుటకంటె ప్రకటింపక మృత్యుదేవత కెదురుగా నిలబడి పోరాడగల మహావీరులు. ఇన్ని గుణములు

౧౦ వ పేజీ చూడుడు.

Printed and Published by B. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad. Editor K. Balakrishna Reddy.